

Nr 660

Av herr Sjönell, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 140, med förslag till nya författningsbestämmelser rörande tillverkning av och handel med fodermedel m. m.

(Lika lydande med motion nr 789 i Andra kammaren)

I proposition nr 140 framlägges förslag om nya författningsbestämmelser rörande tillverkning av och handel med fodermedel m. m. Förslaget bygger i väsentliga delar på en kommittéutredning, där bl. a. vissa organisationer beretts tillfälle att genom sakkunniga vara representerade i utredningsarbetet. De mindre företagen inom branschen, främst representerade genom s. k. bygdekvarnar, har däremot inte haft tillfälle att delta i utredningsarbetet. Genom remiss har dock dessa företag beretts tillfälle att till Kungl. Maj:t avge yttrande över kommitténs förslag, och departementschefen synes även delvis ha beaktat de synpunkter som framförts. Jag kommer därför endast att upphålla mig vid ett par detaljfrågor i propositionen, där klarare riktlinjer är önskvärda.

Såsom några reservanter i utredningskommittén framhållit — något som även understrukits av ett flertal remissinstanser — kommer kostnaderna för kontroll och analyser i förhållande till omsättningen att bli särskilt betungande för småföretagare inom branschen, om kostnaderna skall debiteras tillverkare och importörer i varje enskilt fall.

Genom att låta kostnaderna liksom hittills stanna på statsverket skulle denna olägenhet elimineras. Med hänsyn till det allmännas intresse av lagens efterlevnad synes denna lösning även vara att föredraga. Skulle det av andra skäl, som anförts i propositionen, befinnas lämpligare att kostnaderna skall täckas genom avgifter, synes det system som tillämpas i Danmark, enligt vilket provtagnings- och kontrollkostnader helt täckes genom avgifter som baseras på omsättningen — ett system som även förordats av vissa remissinstanser — vara det mest ändamålsenliga och rättvisa gentemot företag av olika storleksordning. Härigenom bör även kostnaderna för den administration som skulle erfordras vid inkassering av provtagningskostnader i varje enskilt fall kunna avsevärt nedbringas eller helt bortfalla.

Beträffande beställningstillverkning av fodermedelsblandningar synes de synpunkter som anförts av remissinstansen Svenska Bygdekvarnars Riksförbund böra särskilt uppmärksammas. Bl. a. har riksförbundet anfört

följande: »Det är numera en mycket vanlig företeelse, att jordbrukare vid bygdekvarnen låter förmala av sin på gården producerade spannmål och därvid beställer viss inblandning av t. ex. mineralfodermedel eller s. k. »koncentrat» d. v. s. foderblandning med hög halt av specialämnen, vilken tillverkats av större fodermedelsfabriker och saluhållits i enlighet med jordbruksnämndens bestämmelser och som i regel tillhandahålles av kvarnidkaren för försäljning. Detta är för jordbrukaren en praktisk och ur ekonomisk synvinkel förmånlig tillämpning av framstegen på utfodringslärans område.»

Med hänsyn till att jordbrukares och kvarninnehavares verksamhet inte onödigt bör försvåras eller tillkrånglas synes sådan beställningsblandning där djurinnehavare tillhandahåller *huvudparten* av råvarorna helt böra jämföras med sådan blandning som tillverkas med anlåtande enbart av råvaror, som tillhandahålles av djurinnehavaren. I propositionen antydes att genom tillämpningsföreskrifter bör undantag kunna medgivas från förordningen, då praktiska synpunkter motiverar detta, och som exempel angives sådan beställningsblandning vilken en lantbrukare önskar att en kvarn vid beredning till fodermedel, som han tillhandahåller, tillsätter visst specialämne. För att i detta avseende skapa trygghet för såväl bygdekvarnar och andra beställningstillverkare som jordbrukare synes det emellertid angeläget att i författningsbestämmelserna fastslå att förordningen icke är tillämplig å fodereblandning för vilken djurinnehavare tillhandahåller *huvudparten* av råvarorna.

Under återopande av det anförda får jag hemställa,

dels att riksdagen vid behandling av proposition nr 140 ville uttala att kostnaderna för fodermedelskontroll och provtagning liksom hittills skall stanna på statsverket. Skulle detta förslag inte vinna gehör, hemställas att kostnaderna för fodermedelskontroll och provtagning fördelas på tillverkare och importörer i förhållande till deras omsättning av kontrollerade fodermedel,

dels att i förslag till förordning om tillverkning av och handel med fodermedel anges, att förordningen icke äger tillämpning å foderblandning, som beställes av djurinnehavare för användning till egna eller omhändertagna djur, när *huvudparten* av råvarorna tillhandahålles av denne.

Stockholm den 25 april 1961

Bengt Sjönell